

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی

فصل اول - تعاریف

فصل دوم - شرایط عمومی پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی

فصل سوم - مراجع ذیصلاح

فصل چهارم - تضمین و انتقال سرمایه‌گذاری خارجی

فصل پنجم - مقررات پذیرش، ورود و خروج سرمایه‌گذاری خارجی

فصل ششم - حل و فصل اختلافات

فصل هفتم - مقررات نهایی

آئین‌نامه اجرایی قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی

فصل اول - تعاریف

فصل دوم - روش‌ها و ضوابط پذیرش

فصل سوم - نظام پذیرش

فصل چهارم - مرکز خدمات سرمایه‌گذاری خارجی

فصل پنجم - مقررات ورود، ارزشیابی و ثبت سرمایه‌گذاری خارجی

فصل ششم - مقررات خروج سرمایه و عایدات سرمایه‌ای

فصل هفتم - مقررات عمومی

بخش‌ها و زیربخش‌های موضوع بند «د» ماده (۲) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی

کشور ایران با چندین دهه سابقه حمایت قانونی و خدمات‌رسانی مستمر به سرمایه‌گذاران خارجی، یکی از پیشروترین کشورهای منطقه در جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی محسوب می‌شود که این سابقه با تصویب «قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی» در سال ۱۳۳۴ و تصویب قانون حاضر با عنوان «قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی» در سال ۱۳۸۱ به روشنی قابل مشاهده است.

مجموعه تسهیلات و امتیازات اختصاص یافته به سرمایه‌گذاران خارجی در نظام حقوقی کشور و به‌طور خاص، قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی و آیین‌نامه اجرائی آن که برخی از آن‌ها شامل حق تأسیس شرکت ایرانی با صددرصد مالکیت خارجی، امکان مالکیت اموال غیرمنقول به‌نام شرکت تأسیس شده در ایران، فقدان محدودیت در میزان و حجم سرمایه‌گذاری، امکان خروج سود و عواید حاصل از پروژه و اصل سرمایه خارجی، ارائه اقامت پنج‌ساله به سرمایه‌گذار، کارشناسان و مدیران شرکت سرمایه‌گذار، کارشناسان و مدیران شرکت موضوع پروژه و خانواده‌های آن‌ها می‌گردد، امکانات مناسبی را در مقایسه با کشورهای منطقه در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد.

این مبنای قانونی، با شکل‌گیری پنجره‌واحد فیزیکی ارائه خدمات از طریق ایجاد مرکز خدمات سرمایه‌گذاری در سطح ملی در سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران و همچنین ۳۱ مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استانی در ۳۱ استان کشور با ریاست استاندار هر استان، ابزار مناسب اجرائی برای تسهیل اجرای قانون و فراهم نمودن امنیت خاطر برای سرمایه‌گذار فراهم نموده است.

بر این اساس، کتابچه حاضر شامل متن «قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی» و «آیین‌نامه اجرائی قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی» و آخرین اصلاحات آن‌ها برای قرار گرفتن در اختیار سرمایه‌گذاران خارجی تهیه و تدارک گردیده است.

مدیریت و کارکنان سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران مقدم سرمایه‌گذاران خارجی و علاقمندان به سرمایه‌گذاری در ایران را گرمی داشته و از آنها دعوت می‌نمایند با مراجعه حضوری و یا از طریق مکاتبه با نشانی‌های زیر و یا برقراری ارتباط با مراکز خدمات سرمایه‌گذاری در ۳۱ استان کشور، اطلاعات مورد نیاز خود را دریافت نمایند:

پست الکترونیک: ir.ipa@investiniran

نشانی اینترنتی: ir.investiniran.www

آدرس پستی: تهران، میدان پانزده خرداد، خیابان داور، کدپستی: ۱۱۱۴۹۴۳۶۶۱

سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران

قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- اصطلاحات و عبارات بکار برده شده در این قانون دارای معانی زیر می‌باشد:

قانون: قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی

سرمایه‌گذار خارجی: اشخاص حقیقی یا حقوقی غیرایرانی و یا ایرانی با استفاده از سرمایه با منشاء خارجی که مجوز سرمایه‌گذاری موضوع ماده (۶) را اخذ نموده باشند.

سرمایه خارجی: انواع سرمایه اعم از نقدی و یا غیرنقدی که توسط سرمایه‌گذار خارجی به کشور وارد می‌شود و شامل موارد زیر می‌گردد:

الف- وجوه نقدی که به صورت ارز قابل تبدیل، از طریق نظام بانکی یا دیگر طرق انتقال وجوه که مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باشد، به کشور وارد شود؛

ب- ماشین‌آلات و تجهیزات؛

ج- ابزار و قطعات یدکی، قطعات منفصله و مواد اولیه، افزودنی و کمکی؛

د- حق اختراع، دانش فنی، اسامی و علائم تجاری و خدمات تخصصی؛

ه- سود سهام قابل انتقال سرمایه‌گذار خارجی؛

و- سایر موارد مجاز با تصویب هیات دولت.

سرمایه‌گذاری خارجی: بکارگیری سرمایه خارجی در یک بنگاه اقتصادی جدید یا موجود پس از اخذ مجوز سرمایه‌گذاری.

مجوز سرمایه‌گذاری: مجوزی که بر طبق ماده (۶) این قانون برای هر مورد سرمایه‌گذاری خارجی صادر می‌شود.

سازمان: سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران موضوع ماده (۵) قانون تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی مصوب ۱۳۵۳/۴/۲۴.

هیات: هیات سرمایه‌گذاری خارجی موضوع ماده (۶) این قانون.

فصل دوم - شرایط عمومی پذیرش سرمایه خارجی

ماده ۲- پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی براساس این قانون و با رعایت سایر قوانین و مقررات جاری کشور می‌بایست به منظور عمران و آبادی و فعالیت تولیدی اعم از صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدمات براساس ضوابط زیر صورت پذیرد:

الف- موجب رشد اقتصادی، ارتقاء فن‌آوری، ارتقاء کیفیت تولیدات، افزایش فرصت‌های شغلی و افزایش صادرات شود.

ب- موجب تهدید امنیت ملی و منافع عمومی، تخریب محیط زیست، اخلاص در اقتصاد کشور و تضییع تولیدات مبتنی بر سرمایه‌گذار یهای داخلی نشود.

ج- متضمن اعطای امتیاز توسط دولت به سرمایه‌گذاران خارجی نباشد. منظور از امتیاز، حقوق ویژه‌ای است که سرمایه‌گذاران خارجی را در موقعیت انحصاری قرار دهد.

د- سهم ارزش کالا و خدمات تولیدی حاصل از سرمایه‌گذاری خارجی موضوع این قانون نسبت به ارزش کالا و خدمات عرضه شده در بازار داخلی در زمان صدور مجوز، در هر بخش اقتصادی از ۲۵ درصد و در هر رشته از ۳۵ درصد بیشتر نخواهد بود. تعیین رشته‌ها و میزان سرمایه‌گذاری در هر یک از آنها طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران برسد. سرمایه‌گذاری خارجی جهت تولید کالا و خدمات برای صدور به خارج از کشور به جز نفت خام از این نسبت‌ها معاف است.

تبصره- قانون مربوط به تملک اموال غیرمنقول اتباع خارجی مصوب ۱۳۱۰/۳/۱۶ کماکان به قوت خود باقی می‌باشد. تملک هر نوع زمین به هر میزان بنام سرمایه‌گذار خارجی در چارچوب این قانون مجاز نمی‌باشد.

ماده ۳- سرمایه‌گذاری‌های خارجی که براساس مفاد این قانون پذیرفته می‌شوند از تسهیلات و حمایت‌های این قانون برخوردارند. این سرمایه‌گذاری‌ها به دو طریق زیر قابل پذیرش هستند:

الف- سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در زمینه‌هایی که فعالیت بخش خصوصی در آن مجاز می‌باشد.

ب- سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کلیه بخش‌ها در چارچوب روش‌های «مشارکت مدنی»، «بیع متقابل» و «ساخت، بهره‌برداری و واگذاری» که برگشت سرمایه و منافع حاصله صرفاً از عملکرد اقتصادی طرح مورد سرمایه‌گذاری ناشی شود و متکی به تضمین دولت یا بانکها و یا شرکت‌های دولتی نباشد.

تبصره- مادام که سرمایه خارجی موضوع روش‌های «ساخت، بهره‌برداری و واگذاری» مندرج در بند (ب) این ماده و سود مترتب بر آن مستهلک نشده است، اعمال حق مالکانه نسبت به سهم سرمایه باقیمانده در بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر توسط سرمایه‌گذار خارجی مجاز می‌باشد.

ماده ۴- سرمایه‌گذاری دولت یا دولت‌های خارجی در جمهوری اسلامی ایران حسب مورد منوط به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌باشد. سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی خارجی، خصوصی تلقی می‌گردد.

فصل سوم- مراجع ذیصلاح

ماده ۵- سازمان، تنها نهاد رسمی تشویق سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کشور و رسیدگی به کلیه امور مربوط به سرمایه‌گذاری‌های خارجی می‌باشد و درخواست‌های سرمایه‌گذاران خارجی در خصوص امور مربوطه از جمله پذیرش، ورود، بکارگیری و خروج سرمایه می‌باید به آن سازمان تسلیم گردد.

ماده ۶- به منظور رسیدگی و اخذ تصمیم در خصوص درخواست‌های موضوع ماده (۵)، هیأتی با نام هیأت سرمایه‌گذاری خارجی به ریاست معاون وزیر امور اقتصادی و دارائی به عنوان رئیس کل سازمان و مرکب از معاون وزیر امور خارجه، معاون رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور^۱، معاون رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، رئیس اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اطاق تعاون^۲ و حسب مورد، معاونین وزارتخانه‌های ذی ربط تشکیل می‌گردد.

در ارتباط با درخواست پذیرش، مجوز سرمایه‌گذاری پس از تصویب هیأت با تأیید و امضای وزیر امور اقتصادی و دارائی صادر می‌گردد. به هنگام پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی، هیأت موظف به رعایت ضوابط مندرج در ماده (۲) این قانون می‌باشد

تبصره- سازمان مکلف است درخواست‌های سرمایه‌گذاری را پس از بررسی مقدماتی حداکثر ظرف (پانزده) روز از تاریخ دریافت آنها همراه با نظر خود در هیأت مطرح نماید. هیأت موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ مطرح شدن درخواست‌های مذکور به موضوع رسیدگی و تصمیم نهایی خود را کتباً اعلام نماید.

^۱ - سازمان برنامه و بودجه کشور

^۲ - به موجب بند (ب) ماده (۹۱) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۶ مجلس شورای اسلامی، «رئیس اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اطاق تعاون» به اعضای اصلی هیأت اضافه شدند.

ماده ۷- به منظور تسهیل و تسریع امور مربوط به پذیرش و فعالیت سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کشور، کلیه دستگاه‌های ذیربط از جمله وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت امور خارجه، وزارت بازرگانی^۳، وزارت کار و امور اجتماعی^۴، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی^۵ و سازمان حفاظت محیط زیست مکلفند نسبت به معرفی یک نماینده تام‌الاختیار با امضای بالاترین مقام دستگاه به سازمان اقدام نمایند. نمایندگان معرفی شده به عنوان رابط و هماهنگ‌کننده کلیه امور مربوطه در آن دستگاه با سازمان شناخته می‌شوند.

فصل چهارم- تضمین و انتقال سرمایه خارجی

ماده ۸- سرمایه‌گذاری‌های خارجی مشمول این قانون از کلیه حقوق، حمایت‌ها و تسهیلاتی که برای سرمایه‌گذاری‌های داخلی موجود است به طور یکسان برخوردار می‌باشند.

ماده ۹- سرمایه‌گذاری خارجی مورد سلب مالکیت و ملی شدن قرار نخواهد گرفت مگر برای منافع عمومی، به موجب فرآیند قانونی، به روش غیر تبعیض‌آمیز و در مقابل پرداخت مناسب غرامت به مآخذ ارزش واقعی آن سرمایه‌گذاری بلافاصله قبل از سلب مالکیت.

تبصره ۱- تقاضای جبران خسارت وارده باید حداکثر در مدت یکسال پس از سلب مالکیت یا ملی شدن به هیات تسلیم شود.

تبصره ۲- اختلاف ناشی از سلب مالکیت یا ملی شدن براساس ماده (۱۹) این قانون حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۰- واگذاری تمام یا بخشی از سرمایه خارجی به سرمایه‌گذار داخلی و یا با موافقت هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی به سرمایه‌گذار خارجی دیگر مجاز می‌باشد. در صورت انتقال به سرمایه‌گذار خارجی دیگر، انتقال‌گیرنده که باید حداقل دارای شرایط سرمایه‌گذار اولیه باشد، از نظر مقررات این قانون جایگزین و یا شریک سرمایه‌گذار قبلی خواهد بود.

فصل پنجم- مقررات پذیرش، ورود و خروج سرمایه خارجی

ماده ۱۱- سرمایه خارجی می‌تواند به یک یا ترکیبی از صور زیر به کشور وارد و تحت پوشش این قانون قرار گیرد:

الف- وجوه نقدی که به ریال تبدیل می‌شود.

ب- وجوه نقدی که به ریال تبدیل نمی‌شود و مستقیماً برای خریدها و سفارشات مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی مورد استفاده قرار گیرد.

ج- اقلام غیر نقدی پس از طی مراحل ارزیابی توسط مراجع ذیصلاح.

تبصره- ترتیبات مربوط به نحوه ارزیابی و ثبت سرمایه خارجی در آئین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۱۲- نرخ ارز مورد عمل به هنگام ورود یا خروج سرمایه خارجی و همچنین کلیه انتقالات ارزی در صورت تک‌نرخ بودن ارز همان نرخ رایج در شبکه رسمی کشور و در غیر این صورت نرخ آزاد روز به تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ملاک خواهد بود.

ماده ۱۳- اصل سرمایه خارجی و منافع آن یا آنچه از اصل سرمایه در کشور باقی مانده باشد با دادن پیش‌آگهی سه ماهه به هیات و بعد از انجام کلیه تعهدات پرداخت کسورات قانونی و تصویب هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی قابل انتقال به خارج خواهد بود.

ماده ۱۴- سود سرمایه‌گذاری خارجی پس از کسر مالیات و عوارض و اندوخته‌های قانونی با تصویب هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی قابل انتقال به خارج است.

^۳ - وزارت صنعت، معدن و تجارت

^۴ - وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی

^۵ - اداره کل ثبت شرکت‌ها و موسسات غیر تجاری

ماده ۱۵- پرداخت‌های مربوط به اقساط اصل تسهیلات مالی سرمایه‌گذاران خارجی و هزینه‌های مربوطه، قراردادهای حق اختراع، دانش فنی، کمک‌های فنی و مهندسی، اسامی و علائم تجاری، مدیریت و قراردادهای مشابه در چارچوب سرمایه‌گذاری خارجی براساس مصوبات هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، قابل انتقال به خارج می‌باشد.

ماده ۱۶- انتقالات موضوع مواد (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) با رعایت مفاد بند (ب) ماده (۳) این قانون قابل انجام است.

ماده ۱۷- تامین ارز برای انتقالات موضوع مواد (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) به روش‌های زیر میسر است:

الف- خرید ارز از نظام بانکی؛

ب- از محل ارز حاصل از صدور محصولات تولیدی و یا ارز حاصل از ارائه خدمات بنگاه اقتصادی که سرمایه خارجی در آن به کار گرفته شده است؛

ج- صادرات کالاهای مجاز طبق فهرستی که در اجرای این بند به تصویب هیات وزیران با رعایت قوانین و مقررات مربوطه می‌رسد.

تبصره ۱- بکارگیری یک یا ترکیبی از روش‌های فوق در مجوز سرمایه‌گذاری درج می‌گردد.

تبصره ۲- در مورد سرمایه‌گذاری‌های موضوع بند (ب) ماده (۳) چنانچه وضع قوانین یا مصوبات دولت، موجب ممنوعیت یا توقف اجرای موافقتنامه‌های مالی پذیرفته شده در چارچوب این قانون شود، زیان حاصل حداکثر تا سقف اقساط سررسید شده توسط دولت تامین و پرداخت می‌گردد. حدود تعهدات قابل پذیرش، توسط هیات وزیران در چارچوب این قانون به تصویب می‌رسد.

تبصره ۳- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است معادل ارزی وجوه قابل انتقال موضوع بند (الف) این ماده را با موافقت سازمان و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی تامین و در اختیار سرمایه‌گذار خارجی قرار دهد.

تبصره ۴- چنانچه مجوز سرمایه‌گذاری معطوف به بند (ب) و یا (ج) این ماده گردد، مجوز مذکور به منزله مجوز صادرات تلقی می‌گردد.

ماده ۱۸- خروج آن بخش از سرمایه خارجی که در چارچوب مجوز سرمایه‌گذاری به کشور وارد شده اما به کار گرفته نشده باشد، از شمول کلیه قوانین و مقررات ارزی و صادرات و واردات مستثنی می‌باشد.

فصل ششم- حل و فصل اختلافات

ماده ۱۹- اختلافات بین دولت و سرمایه‌گذاران خارجی در خصوص سرمایه‌گذاری‌های موضوع این قانون چنانچه از طریق مذاکره حل و فصل نگردد در دادگاههای داخلی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، مگر آنکه در قانون موافقتنامه دو جانبه سرمایه‌گذاری با دولت متبوع سرمایه‌گذار خارجی در مورد شیوه دیگری از حل و فصل اختلافات توافق شده باشد.

فصل هفتم- مقررات نهایی

ماده ۲۰- دستگاه‌های اجرایی ذیربط مکلفند در خصوص تعهدات متقابل در چارچوب صدور روادید، اجازه اقامت، صدور پروانه کار و اشتغال حسب مورد برای سرمایه‌گذاران، مدیران و کارشناسان خارجی برای بخش خصوصی مرتبط با سرمایه‌گذاری‌های خارجی مشمول این قانون و بستگان درجه یک آنها براساس درخواست سازمان اقدام نمایند.

تبصره- موارد اختلاف بین سازمان و دستگاه‌های اجرایی با نظر وزیر امور اقتصادی و دارایی حل و فصل می‌شود.

ماده ۲۱- سازمان مکلف است امکان دسترسی همگانی به کلیه اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاران خارجی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری، شرکای ایرانی، موضوع فعالیت و سایر اطلاعاتی که در اختیار آن سازمان قرار دارد را فراهم نماید.

ماده ۲۲- کلیه وزارتخانه‌ها و شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و موسسات عمومی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است مکلفند کلیه اطلاعات مورد نیاز سرمایه‌گذاری خارجی و گزارش سرمایه‌گذاری‌های خارجی انجام‌شده را در اختیار سازمان قرار دهند تا این سازمان براساس ماده فوق عمل نماید.

ماده ۲۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است هر شش ماه یکبار گزارش عملکرد سازمان در خصوص سرمایه‌گذاری خارجی موضوع این قانون را به کمیسیون‌های ذیربط مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ماده ۲۴- از تاریخ تصویب قانون و آئین‌نامه اجرایی آن، قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی- مصوب ۱۳۳۴/۹/۷- و آئین‌نامه اجرایی آن لغو می‌گردد.

سرمایه‌های خارجی که قبلاً براساس قانون مزبور مورد پذیرش قرار گرفته‌اند تحت شمول این قانون قرار می‌گیرند. مفاد این قانون توسط قوانین و مقررات آتی در صورتی لغو یا تغییر می‌یابد که لغو یا تغییر این قانون در قوانین و مقررات مذکور تصریح شده باشد.

ماده ۲۵- آئین‌نامه اجرایی این قانون ظرف مدت دو ماه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر بیست و پنج ماده و یازده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم اسفند ماه یک‌هزار و سیصد و هشتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و صدر مواد (۱) و (۲)، بندهای (ج) و (د) ماده (۲)، بند (ب) ماده (۳) و تبصره (۲) ماده (۱۷) در جلسه روز شنبه مورخ ۱۳۸۱/۳/۴ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

آئین‌نامه اجرایی قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- کلیه اصطلاحات و عباراتی که در ماده (۱) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی تعریف شده است در این آئین‌نامه نیز دارای همان معانی می‌باشد. سایر اصطلاحات و عبارات بکار برده شده در این آئین‌نامه دارای معانی زیر می‌باشد:

الف- آئین‌نامه: آئین‌نامه اجرایی قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی.

ب- بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر: شرکت ایرانی جدید و یا موجود که سرمایه خارجی به یکی از روش‌های مندرج در قانون، در آن بکار رفته باشد.

ج- بخش غیردولتی: بخشهای خصوصی، تعاونی، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.

د- مرکز: مرکز خدمات سرمایه‌گذاری خارجی که در اجرای ماده (۷) قانون در محل سازمان تشکیل می‌گردد.

ه- شبکه پولی رسمی کشور: نظام بانکی (بانک مرکزی و شبکه بانکی اعم از دولتی و غیردولتی) و موسسات اعتباری غیر بانکی که با مجوز بانک مرکزی به فعالیت‌های پولی و ارزی می‌پردازند.

و- موسسه حسابرسی: موسسه حسابرسی منتخبی که از میان موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران، موضوع قانون «استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذیصلاح به عنوان حسابدار رسمی» مصوب ۱۳۷۲ و سازمان حسابرسی، توسط سازمان انتخاب می‌شود.

فصل دوم - روش‌ها و ضوابط پذیرش

ماده ۲- سرمایه‌گذاری‌های خارجی که در قلمرو جمهوری اسلامی ایران براساس قانون پذیرفته می‌شود، از تسهیلات و حمایت‌های مندرج در قانون برخوردار است. پذیرش اینگونه سرمایه‌گذاری‌ها تابع شرایط عمومی پذیرش سرمایه خارجی و مبتنی بر ارائه درخواست کتبی از سوی سرمایه‌گذار خارجی و رعایت ضوابط مقرر در این آئین‌نامه است.

ماده ۳- پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی براساس قانون و ضوابط مندرج در این آئین‌نامه در چارچوب روش‌های زیر میسر است. جدول روش‌های سرمایه‌گذاری خارجی، ویژگی‌ها و تسهیلات قابل ارائه در چارچوب قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و اعلام می‌گردد.

الف- سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی

ب- سرمایه‌گذاری خارجی در چارچوب ترتیبات قراردادی شامل انواع روش‌های «ساخت، بهره‌برداری و واگذاری»، «بیع متقابل» و «مشارکت مدنی».

ماده ۴- روش‌های موضوع ماده (۳) این آئین‌نامه از حیث نحوه سرمایه‌گذاری و پوشش حمایتی قانون و آئین‌نامه دارای ویژگی‌ها و تسهیلات مشترک و یا خاص، به شرح زیر می‌باشند:

الف- ویژگی‌ها و تسهیلات مشترک:

۱- سرمایه‌گذاران خارجی از رفتار یکسان با سرمایه‌گذاران داخلی برخوردارند.

۲- ورود سرمایه نقدی و غیرنقدی خارجی صرفاً براساس مجوز سرمایه‌گذاری انجام می‌گیرد و به مجوز دیگری نیاز نیست.

۳- حجم سرمایه‌گذاری خارجی در هر مورد تابع هیچگونه محدودیتی نیست.

۴- سرمایه خارجی در قبال ملی شدن و سلب مالکیت تضمین می‌شود و سرمایه‌گذار خارجی در این موارد حق دریافت غرامت را دارد.

۵- انتقال اصل سرمایه، سود سرمایه و منافع حاصل از بکارگیری سرمایه به صورت ارز و حسب مورد به صورت کالا به ترتیب مندرج در مجوز سرمایه‌گذاری میسر است.

۶- آزادی صادرات کالای تولیدی بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر تضمین شده و در صورت ممنوعیت صادرات، کالای تولیدی در داخل به فروش رسیده و حاصل آن به صورت ارز از طریق شبکه پولی رسمی کشور قابل انتقال به خارج می‌باشد.

ب- ویژگی‌ها و تسهیلات خاص:

۱- سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی:

۱-۱- سرمایه‌گذاری در کلیه زمینه‌های مجاز برای فعالیت بخش خصوصی امکان‌پذیر است.

۱-۲- محدودیتی از نظر درصد مشارکت سرمایه‌گذاری خارجی وجود ندارد.

۲- سرمایه‌گذاری در چارچوب ترتیبات قراردادی:

۱-۲- جبران زیان سرمایه‌گذاری خارجی ناشی از ممنوعیت و یا توقف اجرای موافقتنامه مالی بر اثر وضع قانون و یا تصمیمات دولت حداکثر تا سقف اقساط سر رسیده شده توسط دولت تضمین می‌شود.

۲-۲- در روش‌های «ساخت، بهره‌برداری و واگذاری» و «مشارکت مدنی»، خرید کالا و خدمات تولیدی طرح مورد سرمایه‌گذاری توسط دستگاه دولتی طرف قرارداد، در مواردی که دستگاه دولتی خریدار انحصاری و یا عرضه‌کننده کالا و خدمات تولیدی به قیمت یارانه‌ای باشد، در چارچوب مقررات قانونی تضمین می‌شود.

ماده ۵- اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی متقاضی سرمایه‌گذاری در کشور، به منظور برخورداری از تسهیلات و حمایت‌های قانون باید مستنداتی را که موبد فعالیت‌های اقتصادی و تجاری در خارج از کشور باشد نیز ارائه دهند.

ماده ۶- سرمایه‌گذار خارجی که بدون برخورداری از پوشش قانون قبلاً در ایران سرمایه‌گذاری کرده است، می‌تواند با طی مراحل پذیرش، برای اصل سرمایه‌گذاری انجام شده از پوشش قانون برخوردار شود. پس از صدور مجوز سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذار از کلیه مزایای قانون و از جمله امکان انتقال سود نیز برخوردار می‌شود. این نوع سرمایه‌گذاری‌ها کلاً سرمایه‌گذاری موجود تلقی شده و از ضوابط عمومی پذیرش سرمایه خارجی پیروی می‌کند.

ماده ۷- سرمایه‌گذاری خارجی در بنگاه‌های اقتصادی موجود از طریق خرید سهام و یا افزایش سرمایه و یا تلفیقی از آنها با طی مراحل پذیرش از مزایای این قانون برخوردار می‌گردد مشروط به اینکه سرمایه‌گذاری مزبور ارزش افزوده ایجاد کند. ارزش افزوده جدید می‌تواند در نتیجه افزایش سرمایه در بنگاه اقتصادی و یا تحقق اهدافی از قبیل ارتقای مدیریت، توسعه صادرات و یا بهبود سطح فن آوری در بنگاه اقتصادی موجود حاصل شود.

ماده ۸- هیات به هنگام ارزیابی و صدور مجوز هر مورد پیشنهاد سرمایه‌گذاری خارجی، به ترتیب زیر نسبت‌های تعیین شده در بند «د» ماده (۲) قانون را بررسی و احراز می‌نماید:

الف- مشخصات طرح پیشنهادی شامل نوع و میزان تولید کالا و خدمات، زمان‌بندی اجرا و بهره‌برداری طرح و پیش‌بینی فروش داخلی یا صدور به خارج از کشور در نمونه‌های درخواست سرمایه‌گذاری درج می‌گردد.

ب- آمارهای رسمی مراجع ذیصلاح در خصوص ارزش کالا و خدمات عرضه‌شده در بازار داخلی در زمان صدور مجوز در بخش و رشته مربوط، توسط معاونت امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی اخذ می‌شود. مبنای تصمیمات هیات آمارهایی است که تا پایان سه ماه اول هر سال توسط معاونت مذکور به سازمان ارائه می‌گردد.

ج- تفکیک بخش‌ها و رشته‌های اقتصادی براساس فهرست منضم به این آئین‌نامه انجام می‌شود.

د- میزان سرمایه‌گذاری در هر یک از بخش‌ها و رشته‌ها، با رعایت موارد مندرج در بندهای «الف»، «ب» و «ج» این ماده، با توجه به میزان ارزش کالا و خدمات عرضه شده در بازار داخلی و با رعایت معافیت محدودیت سرمایه‌گذاری برای صدور کالا و خدمات حاصله از سرمایه‌گذاری خارجی به خارج از کشور، توسط هیات تعیین و در صورت تصویب طرح، مجوز سرمایه‌گذاری صادر می‌گردد.

تبصره- تغییرات در سهم ارزش کالاها و خدمات تولیدی حاصل از سرمایه‌گذاری خارجی و یا تغییرات در ارزش کالاها و خدمات عرضه شده در بازار داخلی که در زمان صدور مجوز سرمایه‌گذاری ملاک تصمیم‌گیری هیات قرار گرفته، بعد از صدور مجوز تأثیری در اعتبار مجوز سرمایه‌گذاری نخواهد داشت.

ماده ۹- انتقال حقوق مالکانه به طرف ایرانی تعیین‌شده در قراردادهای «ساخت، بهره‌برداری و واگذاری» حسب توافق طرفین قرارداد، از طریق واگذاری تدریجی حقوق مالکانه در طول مدت قرارداد و یا واگذاری یکجای حقوق مکتسبه در پایان دوره قرارداد، عملی می‌شود.

ماده ۱۰- در قراردادهای «ساخت، بهره‌برداری و واگذاری»، واگذاری حقوق مالکانه سرمایه‌گذار خارجی به موسسه تأمین‌کننده منابع مالی طرح موضوع سرمایه‌گذاری، با تایید هیات قابل انجام است.

ماده ۱۱- در مورد آن دسته از طرح‌های سرمایه‌گذاری که یک دستگاه دولتی خریدار انحصاری کالا و خدمات تولیدی است و همچنین در مواردی که کالا و خدمات تولیدی طرح مورد سرمایه‌گذاری به قیمت یارانه‌ای عرضه می‌شود، دستگاه دولتی می‌تواند خرید کالا و خدمات تولیدی را به میزان و قیمت تعیین‌شده در قرارداد مربوط در چارچوب مقررات قانونی تضمین نماید.

فصل سوم- نظام پذیرش

ماده ۱۲- سازمان ضمن انجام وظائف مربوط به پذیرش و حمایت از سرمایه‌گذاری‌های خارجی در چارچوب قانون، مسئولیت انجام و هدایت فعالیت‌های تشویق سرمایه‌گذاری خارجی در داخل و خارج از کشور و همچنین معرفی بسترهای قانونی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری، انجام مطالعات و تحقیقات کاربردی، برگزاری همایش‌ها و سمینارها، همکاری‌های مشترک با موسسات و سازمان‌های بین‌المللی ذربط و ایجاد ارتباط و هماهنگی با سایر دستگاه‌ها در جمع‌آوری، تنظیم و ارائه اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی را بر عهده دارد.

ماده ۱۳- هیات، مسئولیت بررسی و اخذ تصمیم نسبت به کلیه درخواست‌های سرمایه‌گذاری اعم از درخواست‌های مربوط به پذیرش، ورود و بکارگیری سرمایه خارجی و خروج سرمایه و منافع حاصله را عهده‌دار است.

ماده ۱۴- اعضای ثابت هیات، چهار نفر معاونین مشخص شده در ماده (۶) قانون می‌باشند و جلسات هیات با حضور حداقل سه نفر از اعضای ثابت رسمیت یافته و تصمیمات با حداقل سه رای موافق اتخاذ می‌گردد. معاونان سایر وزارتخانه‌های ذربط به دعوت رئیس هیات با حق رای در جلسات حضور خواهند یافت. در این موارد، تصمیمات با اکثریت آراء صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۵- سرمایه‌گذاران، درخواست کتبی خود را به همراه مدارکی که در نمونه مربوط مشخص شده است به سازمان تسلیم می‌نمایند. سازمان پس از انجام بررسی‌های لازم و اخذ نظر وزارتخانه بخش ذربط، درخواست سرمایه‌گذاری را به همراه نظرات کارشناسی سازمان حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز کاری در هیات مطرح می‌نماید. عدم اعلام نظر وزارتخانه ذربط ظرف مدت ده روز از تاریخ وصول استعلام، به منزله موافقت آن وزارتخانه با سرمایه‌گذاری مزبور تلقی می‌شود. براساس تصمیم متخذه که قبلاً نظر موافق سرمایه‌گذار خارجی نیز نسبت به آن اخذ شده است، مجوز سرمایه‌گذاری تنظیم و با تأیید و امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می‌گردد.

تبصره- مجوز سرمایه‌گذاری حاوی مشخصات سرمایه‌گذاران، نوع و نحوه سرمایه‌گذاری خارجی، چگونگی انتقال سود و منافع حاصل شده و سایر شرایط مربوط به تصویب هر طرح سرمایه‌گذاری خواهد بود.

فصل چهارم- مرکز خدمات سرمایه‌گذاری خارجی

ماده ۱۶- به منظور تسهیل و تسریع در انجام وظایف قانونی سازمان در زمینه‌های تشویق، پذیرش و حمایت از سرمایه‌گذار خارجی در کشور، مرکز خدمات سرمایه‌گذاری خارجی در محل سازمان تشکیل و نمایندگان دستگاه‌های ذربط در آن مستقر می‌گردند. این مرکز، کانون کلیه مراجعات متقاضیان سرمایه‌گذاری خارجی به سازمان‌های ذربط خواهد بود.

ماده ۱۷- وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران)، وزارت امور خارجه، وزارت بازرگانی، وزارت کار و امور اجتماعی^۷، وزارت صنایع و معادن، وزارت جهاد کشاورزی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی^۸، سازمان حفاظت محیط زیست و سایر دستگاههای اجرایی که وزیر امور اقتصادی و دارایی تعیین می نماید نماینده تامالاختیار خود را با امضاء بالاترین مقام اجرایی آن دستگاه به سازمان معرفی می نمایند. نمایندگان مزبور از نظر مقررات استخدامی جزو کارکنان دستگاه متبوع محسوب شده و بر حسب نیاز و متناسب با حجم تقاضاهای سرمایه گذاری خارجی و مراجعه سرمایه گذاران، با اعلام سازمان در مرکز حاضر شده به نحوی که بتوانند بر طبق وظایف محوله در این ماده پاسخگوی مراجعات باشند.

ماده ۱۸- نمایندگان که از طرف دستگاههای ذیربط معرفی می شوند مجری کلیه امور اجرایی و خدماتی مربوط به آن دستگاه در ارتباط با سرمایه گذاری های خارجی می باشند. دستگاه اجرایی ذیربط مکلف است به منظور حسن انجام وظایفی که در اجرای قانون و این آیین نامه به نماینده محول گردیده است، وظایف، مسئولیتها و اختیارات نماینده را به کلیه واحدهای زیر مجموعه خود ابلاغ نموده و همزمان روند امور اجرایی مربوط به سرمایه گذاری های خارجی در حوزه مسئولیت خود را به گونه ای بازبینی نماید که انجام وظایف نماینده در مرکز تسهیل گردد.

ماده ۱۹- دستگاه اجرایی ذیربط، به منظور حفظ استمرار فعالیت های اجرایی و خدماتی خود در مرکز ترتیبی اتخاذ نماید تا علاوه بر نماینده معرفی شده فرد دیگری با همان ویژگی ها به عنوان جانشین وی معرفی کند تا در غیاب نماینده آن دستگاه انجام وظیفه نماید. در صورت لزوم، دستگاه اجرایی می تواند حداکثر دو نفر را نیز در سطح کارشناس برای انجام امور اجرایی مربوط به آن دستگاه در مرکز مستقر سازد.

ماده ۲۰- وظایف مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی به شرح زیر تعیین می شود:

۱- اطلاع رسانی و ارائه مشورت های لازم به سرمایه گذاران خارجی.

۲- انجام هماهنگی های لازم در امور مربوط به اخذ مجوزهای مورد نیاز از جمله اعلامیه تاسیس، مجوز سازمان حفاظت محیط زیست، پروانه های انشعاب مربوط به آب، برق، گاز، تلفن، پروانه اکتشاف و استخراج معادن و غیره از دستگاه های ذیربط قبل از صدور مجوز سرمایه گذاری.

۳- انجام هماهنگی های لازم در امور مربوط به صدور روادید، اجازه اقامت و صدور پروانه کار افراد مرتبط با سرمایه گذاری خارجی.

۴- انجام هماهنگی های لازم در امور مربوط به سرمایه گذاری های خارجی بعد از صدور مجوز سرمایه گذاری شامل ثبت شرکت مشترک، ثبت سفارش و امور مربوط به ورود و خروج سرمایه، مسائل گمرکی و مالیاتی و غیره.

۵- انجام هماهنگی های لازم توسط نمایندگان دستگاهها بین واحدهای اجرایی دستگاه ذیربط آنها در ارتباط با درخواست های سرمایه گذاری خارجی.

۶- مراقبت در حسن اجرای تصمیماتی که در خصوص سرمایه گذاری های خارجی اتخاذ می گردد.

فصل پنجم- مقررات ورود، ارزشیابی و ثبت سرمایه خارجی

ماده ۲۱- ترتیبات مربوط به ورود، ارزشیابی و ثبت سرمایه خارجی اعم از نقدی و غیرنقدی به شرح زیر می باشد:

الف- سرمایه نقدی

^۶- وزارت صنعت، معدن و تجارت

^۷- وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی

^۸- اداره کل ثبت شرکتها و موسسات غیر تجاری

۱- وجوه نقدی ارزی موضوع بند «الف» ماده (۱۱) قانون که در یک دفعه یا به دفعات به قصد تبدیل به ریال به کشور وارد می‌شود، در تاریخ تبدیل به ریال، وفق گواهی بانک توسط سازمان به نام سرمایه‌گذار خارجی ثبت و تحت پوشش قانون قرار می‌گیرد. معادل ریالی ارز وارده به حساب بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر و یا حساب طرح موضوع سرمایه‌گذاری واریز می‌گردد.

۲- وجوه نقدی ارزی موضوع بند «ب» ماده (۱۱) قانون که در یک دفعه یا به دفعات به کشور وارد و به ریال تبدیل نمی‌شود، به حساب ارزی بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر و یا طرح موضوع سرمایه‌گذاری واریز می‌گردد. این وجوه در تاریخ واریز به نام سرمایه‌گذار خارجی ثبت و تحت پوشش قانون قرار می‌گیرد. وجوه یادشده با نظارت و تأیید سازمان به مصرف خریدها و سفارشات خارجی مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی می‌رسد.

تبصره - شبکه پولی رسمی کشور مکلف است در مورد حواله‌های ارزی مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی، مراتب را با ذکر نام حواله‌دهنده، مبلغ ارز، نوع ارز، تاریخ وصول، تاریخ تسعیر، نام بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر و در صورت تبدیل به ریال، معادل ریالی ارز وارده، مستقیماً به سازمان گواهی کند.

ب- سرمایه غیرنقدی

سرمایه غیرنقدی خارجی شامل موارد مندرج در بندهای «ب»، «ج» و «د» ذیل تعریف سرمایه خارجی در ماده (۱) قانون می‌باشد که مراحل ورود، ارزشیابی و ثبت آنها به ترتیب زیر است:

۱- در مورد ارقام سرمایه‌های غیرنقدی خارجی موضوع بندهای «ب» و «ج» فوق (شامل ماشین‌آلات، تجهیزات، ابزار و قطعات یدکی، قطعات منفصله، مواد اولیه، افزودنی و کمکی) وزارت بازرگانی پس از اعلام موافقت سازمان با ورود ارقام سرمایه‌های غیرنقدی خارجی، نسبت به ثبت سفارش آماری و اعلام مراتب به گمرک ذیربط جهت ارزشیابی و ترخیص ارقام وارده اقدام می‌نماید. ارزشیابی گمرک در خصوص بهای ارقام وارده، به عنوان ارزشیابی قابل قبول تلقی شده و به درخواست سرمایه‌گذار، مبلغ ارزشیابی مندرج در پروانه ورودی به اضافه هزینه‌های حمل و نقل و بیمه بنام سرمایه‌گذار خارجی ثبت و از تاریخ ترخیص تحت پوشش قانون قرار می‌گیرد. در صورت وجود اختلاف بین ارزشیابی گمرک و قیمت مندرج در فهرست تفصیلی مصوب هیات، ارزشیابی گمرک ملاک ثبت سرمایه خارجی در سازمان و اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی قرار خواهد گرفت.

تبصره ۱- وزارت بازرگانی و سازمان مکلفند ظرف مدت یکماه از تاریخ ابلاغ این آئین‌نامه نسبت به تهیه نمونه ویژه‌ای برای ثبت سفارش آماری ارقام سرمایه‌های غیرنقدی خارجی موضوع این بند اقدام و بر آن اساس عمل نمایند.

تبصره ۲- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است ارزشیابی بهای ماشین‌آلات و تجهیزات دست دوم مربوط به سرمایه‌گذاری‌های خارجی را به قیمت دست دوم انجام دهد.

تبصره ۳- چنانچه مشخص شود که سرمایه خارجی غیرنقدی وارده به کشور ناقص، معیوب، غیرقابل استفاده و یا با مشخصات اظهار شده در فهرست تأیید شده توسط هیات منطبق نمی‌باشد، موضوع در هیات مطرح و ارزش آن قسمت از کالای وارده که مورد تأیید هیات قرار نگیرد، از حساب سرمایه وارده کسر خواهد شد.

۲- در مورد ارقام سرمایه‌های موضوع بند «د» ماده (۱) قانون (شامل حق اختراع، دانش فنی، اسامی و علائم تجاری و خدمات تخصصی) سازمان پس از انجام بررسی‌های لازم، گزارش مربوط به ایفای تعهدات قراردادی موضوع قراردادهای فن‌آوری و خدمات را در هیات مطرح می‌نماید و وجوه تأیید شده در چارچوب دستورالعملی که هیات تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رساند، توسط هیات به عنوان سرمایه خارجی ثبت و تحت پوشش قرار می‌گیرد.

فصل ششم - مقررات خروج سرمایه و عایدات سرمایه‌ای

ماده ۲۲- کلیه درخواست‌هایی که منجر به انتقال سرمایه، سود و عایدات ناشی از افزایش ارزش سرمایه موضوع قانون می‌گردد، باید مستند به گزارش موسسه حسابرسی عضو جامعه حساب‌رسان رسمی ایران باشد. اینگونه انتقالات پس از کسر کلیه کسورات قانونی به میزانی که موسسه حسابرسی یاد شده تأیید می‌کند، میسر است.

ماده ۲۳^۹- انتقالات یاد شده در مواد (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی، مربوط به هر یک از روش‌های سرمایه‌گذاری موضوع ماده (۳) قانون، از طریق ارزش خریداری شده از نظام بانکی صورت خواهد پذیرفت. هیات براساس گزارش موسسه حسابرسی پیرامون آخرین وضعیت اصل سرمایه، میزان سود سرمایه و عایدات سرمایه‌ای متعلق به سرمایه‌گذار خارجی میزان وجوه قابل انتقال (که در مورد سرمایه‌گذاری‌های موضوع بند «ب» ماده (۳) قانون فقط از محل عملکرد اقتصادی طرح خواهد بود) را تعیین و با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، مجوز خروج وجوه مربوط در هر مورد را صادر می‌کند.

تبصره- شرایط یاد شده در صدر این ماده برای سرمایه‌گذاری‌های خارجی در چارچوب ترتیبات قراردادی مانند بای بک (back Buy) که برگشت اصل سرمایه و سایر انتقالات آنها از محل صادرات کالا انجام می‌شود، مجری نخواهد بود.

ماده ۲۴^{۱۰}- در اجرای بند «الف» ماده (۲) قانون، چنانچه مقرر شود محصولات تولیدی و یا خدمات بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر صادر شود، بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر موظف است پروانه گمرکی مربوط و یا گواهی صادرات خدمات به سازمان ارائه دهد.

ماده ۲۵- ارزش حاصل از صادرات سرمایه‌گذاری‌های خارجی در حدود مصارف تعیین شده از سوی هیات، از شمول هرگونه مقررات محدود کننده صادرات و مقررات ارزی از جمله سپردن تعهد برای بازگشت ارزش حاصل از صادرات به کشور براساس مقررات دولتی موجود و یا آنچه در آینده جاری می‌گردد، معاف می‌باشد.

ماده ۲۶- در صورت وجود محدودیت قانونی و یا اعمال شده از سوی دولت که در نتیجه آن بنگاه‌های اقتصادی سرمایه‌پذیر نتوانند تولیدات خود را صادر نمایند، مادام که محدودیت قانونی و یا تصمیم دولت برای عدم انجام جاری است، بنگاه‌های مزبور اجازه دارند تولیدات خود را در بازار داخلی به فروش رسانده و در مقابل تامین معادل ریالی مصارف ارزی مندرج در مجوز سرمایه‌گذاری، ارزش مورد نظر را از نظام بانکی خریداری و منتقل نموده و یا مبادرت به صدور کالاهای مجاز نمایند.

ماده ۲۷- وجوه قابل انتقال موضوع قانون پس از تأیید هیات و با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، توسط سرمایه‌گذار خارجی از سیستم بانکی خریداری و حواله می‌شود و بدین منظور بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارزش لازم را در اختیار نظام بانکی قرار خواهد داد.

ماده ۲۸- هرگاه سرمایه‌گذار خارجی وجوه قابل انتقال را ظرف مدت شش ماه از تاریخ خاتمه انجام تشریفات اداری مربوط به خارج انتقال ندهد، وجوه مزبور از شمول قانون خارج می‌گردد. استمرار شمول قانون بر وجوه مزبور با تأیید هیات امکان‌پذیر می‌باشد.

^۹- این ماده به موجب تصویب‌نامه شماره ۹۹۶۶۲/ت ۴۰۱۰۸ ک مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۸ هیات محترم وزیران جایگزین ماده (۲۲) آئین‌نامه قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۱ گردید که متن آن به شرح ذیل می‌باشد.

انتقال اصل، سود و عایدات ناشی از افزایش ارزش سرمایه موضوع سرمایه‌گذاری‌های بند «الف» ماده (۳) قانون به صورت ارز و یا به درخواست سرمایه‌گذار خارجی از طریق صدور کالای مجاز صورت می‌پذیرد. خروج سرمایه و منافع مربوط به سرمایه‌گذاری‌های موضوع بند «ب» ماده (۳) قانون از طریق ارزش حاصل از صادرات محصولات تولیدی و یا ارزش حاصل از ارائه خدمات بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر و یا صادرات سایر کالاهای مجاز انجام می‌پذیرد. هیات براساس گزارش موسسه حسابرسی پیرامون آخرین وضعیت اصل سرمایه، میزان سود سرمایه و عایدات سرمایه‌ای متعلق به سرمایه‌گذار خارجی، میزان قابل انتقال را تعیین و با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی مجوز خروج وجوه مربوطه در هر مورد را صادر می‌کند.

تبصره- در مورد سرمایه‌گذاری‌های موضوع بند «ب» ماده (۳) قانون، چنانچه در نتیجه عدم امکان صادرات، به نظر هیات تامین ارزش برای انتقالات مورد نظر میسر و ضروری تشخیص داده شود، ارزش مورد نیاز از طریق نظام بانکی تامین می‌گردد.

^{۱۰}- این ماده به موجب تصویب نامه شماره ۹۹۶۶۲/ت ۴۰۱۰۸ ک مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۸ هیات محترم وزیران جایگزین ماده (۲۴) آئین‌نامه قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۱ گردید که متن آن به شرح ذیل می‌باشد.

چنانچه مجوز سرمایه‌گذاری معطوف به بند «ب» و یا «ج» ماده (۱۷) قانون گردد، مجوز مذکور در حکم مجوز صادرات می‌باشد و بنگاه سرمایه‌پذیر می‌تواند ارزش حاصل از صادرات خود را در یک حساب امانی نزد یکی از بانکهای داخلی و یا خارجی واریز نموده و در حد مصارفی که در مجوز سرمایه‌گذاری تعیین شده است، مستقیماً از آن برداشت و پرداخت نماید. هرگونه مازاد ارزش نسبت به مصارف قابل برداشت، مشمول مقررات ارزی کشور است. در هر صورت بنگاه اقتصادی سرمایه‌پذیر مکلف است پس از پرداخت وجوه مربوط ضمن ارائه گواهی انجام صادرات، مراتب را کتباً به اطلاع سازمان برساند.

ماده ۲۹- سرمایه‌گذار خارجی در صورت تمایل می‌تواند تمام یا قسمتی از مبالغ قابل انتقال ناشی از مواد (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) قانون را با اجازه هیات به افزایش سرمایه‌گذاری خود در همان بنگاه اختصاص دهد و یا پس از طی تشریفات قانونی برای اخذ مجوز سرمایه‌گذاری، صرف سرمایه‌گذاری جدید بنماید.

ماده ۳۰- دولت با رعایت اصل (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تعیین حدود تعهدات قابل پذیرش موضوع تبصره (۲) ماده (۱۷) قانون را به وزیران عضو شورای عالی سرمایه‌گذاری تفویض می‌نماید. هیات مجاز است میزان خسارت حاصل از ممنوعیت و یا توقف اجرای موافقتنامه‌های مالی مربوط را تا سقف تعهدات حال شده در محدوده تعهدات قابل پذیرش از سوی شورای عالی سرمایه‌گذاری که در مجوز سرمایه‌گذاری قید گردیده است، تعیین نماید. ملاک تصمیم‌گیری در خصوص اختیار موضوع این ماده، موافقت اکثریت وزیران عضو شورای یاد شده است. تصمیمات متخذه در صورت تأیید رئیس‌جمهور با رعایت ماده (۱۹) آئین‌نامه داخلی هیات دولت قابل صدور است.

ماده ۳۱- هرگاه سرمایه‌گذار خارجی، سرمایه‌گذاری خود در ایران را بیمه نماید و به موجب مفاد بیمه‌نامه، به واسطه پرداختی که بابت خسارت ناشی از خطرات غیر تجاری به سرمایه‌گذار صورت گرفته، موسسه بیمه جانشین سرمایه‌گذار شود، جانشین از همان حقوقی برخوردار می‌باشد که به واسطه آن پرداخت خسارت صورت گرفته است. این جانشینی واگذاری سرمایه محسوب نخواهد شد مگر اینکه حسب مورد، مواد (۴) و (۱۰) قانون رعایت شده باشد.

فصل هفتم- مقررات عمومی

ماده ۳۲- سرمایه‌گذار خارجی مکلف است از تاریخ ابلاغ مجوز سرمایه‌گذاری طی مدت مشخصی که به اقتضای شرایط طرح مورد سرمایه‌گذاری توسط هیات تعیین می‌گردد، مبادرت به ورود بخشی از سرمایه خود به کشور، که حاکی از عزم سرمایه‌گذار به اجرای طرح می‌باشد، بنماید. در صورتی که سرمایه‌گذار در طی این مدت مشخص شده مبادرت به ورود بخشی از سرمایه به کشور ننماید و یا با ارائه دلایل قانع‌کننده نسبت به تمدید مدت اقدام نکند، مجوز سرمایه‌گذاری وی باطل شده تلقی خواهد شد.

ماده ۳۳- سرمایه‌گذار خارجی موظف است هرگونه تغییر در نام، شکل حقوقی، تابعیت و تغییرات بیش از سی درصد (۳۰٪) در مالکیت خود را به اطلاع هیات برساند.

ماده ۳۴- در مواردی که انجام سرمایه‌گذاری خارجی منجر به تشکیل شرکت ایرانی گردد، تملک زمین به نام شرکت متناسب با طرح سرمایه‌گذاری به تشخیص سازمان مجاز می‌باشد.

ماده ۳۵^{۱۱} - دستگاه‌های اجرایی ذیربط از جمله وزارتخانه‌های امور خارجه، کشور و تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر اساس تایید و معرفی سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران در خصوص صدور روادید، اجازه اقامت و صدور پروانه کار برای اشخاص زیر مطابق ترتیبات این ماده اقدام نمایند:

۱. سرمایه‌گذار خارجی

۲. مدیران و کارشناسان سرمایه‌گذار خارجی

۳. مدیران و کارشناسان خارجی بنگاه اقتصادی که سرمایه‌گذاری در آن بکار گرفته می‌شود

^{۱۱} این ماده به موجب ماده (۵) تصویب نامه شماره ۵۶۹۱۷/ت/۵۸۲۵ ه مورخ ۱۳۹۳/۵/۲۵ هیات وزیران جایگزین ماده ۳۵ آئین‌نامه قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۱ گردید. متن قبلی ماده (۳۵) به شرح ذیل می‌باشد:

ماده ۳۵- دستگاه‌های اجرایی ذیربط از جمله وزارت امور خارجه، وزارت کشور، وزارت کار و امور اجتماعی و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلفند در خصوص صدور روادید، اجازه اقامت و صدور پروانه کار برای سرمایه‌گذاران، مدیران، کارشناسان خارجی و بستگان درجه یک آنها در ارتباط با سرمایه‌گذاریهایی مشمول قانون براساس درخواست سازمان که متضمن تأیید سرمایه‌گذار بودن آنها خواهد بود، به شرح زیر اقدام نمایند:

الف- وزارت امور خارجه مکلف است پس از وصول درخواست سازمان بنا به نوع روادید مورد تقاضا مجوز صدور روادید یک بار ورود و یا چند بار ورود کثیرالمسافره (سه ساله) را با حق اقامت سه ماه در هر بار برای افراد مورد نظر به نمایندگیهای جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور ابلاغ نماید.

ب- افراد فوق‌الذکر که موفق به اخذ روادید ورود به منظور سرمایه‌گذاری شده‌اند، می‌توانند پس از ورود به کشور با مراجعه به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و ارائه تأییدیه سازمان مبنی بر اینکه سرمایه‌گذاری آنها مشمول قانون سرمایه‌گذاری است، پروانه اقامت با اعتبار سه ساله اخذ نمایند. وزارت کار و امور اجتماعی موظف است متعاقب صدور پروانه اقامت برای این دسته از افراد پروانه کار صادر نماید.

ج- اخذ پروانه اقامت با اعتبار سه ساله توسط سرمایه‌گذاران به ترتیب فوق‌الذکر آنها را از اخذ روادید رفت و برگشت برای خروج از کشور و ورود مجدد به آن معاف می‌نماید.

۴. همسر، فرزندان ذکور زیر (۱۸) سال و اناث مجرد و پدر و مادر تحت تکفل افراد موضوع جزء های (۱)، (۲) و (۳)

الف- وزارت امور خارجه پس از وصول درخواست سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران بنا به نوع و مدت روادید مورد تقاضا، راسا مجوز روادید یک بار ورود و یا چند بار ورود (حداکثر سه ساله) با حق اقامت نود روز در هر بار برای افراد موضوع جزء های (۱) تا (۴) را ظرف سه روز کاری، مشروط به نبود مانع از نظر قوانین و مقررات صادر و در صورت عدم امکان صدور، نتیجه را به درخواست کننده و سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران اعلام نماید.

ب- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برای افراد موضوع جزء های (۱)، (۲) و (۳) بر اساس درخواست سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران و بدون در نظر گرفتن نوع روادید، ظرف هفت روز کاری، پروانه کار یا تمدید کاری مشروط به نبود مانع از نظر قوانین و مقررات صادر و در صورت عدم امکان صدور، نتیجه را به درخواست کننده و سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران اعلام نماید.

ج- وزارت کشور با هماهنگی وزارت اطلاعات با جلب مشارکت نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران برای افراد موضوع جزء های (۱) تا (۴) بر اساس درخواست سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران ظرف سه روز کاری پروانه اقامت پنج ساله^{۱۲} با تشخیص و تایید سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران مشروط به نبود مانع از نظر قوانین و مقررات صادر یا تمدید نموده و در صورت عدم امکان صدور، نتیجه را به درخواست کننده و سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران اعلام نماید.

تبصره- اخذ پروانه اقامت توسط افراد موضوع جزء های (۱) تا (۴)، آنها را از دریافت روادید رفت و برگشت برای خروج از کشور و ورود مجدد به آن معاف می نماید.

ماده ۳۶- مسئولیت سازمان در قبال انتشار عمومی اطلاعات موضوع ماده (۲۱) قانون، در حدود اطلاعاتی است که در عرف تجاری قابل انتشار باشد^{۱۳}.

ماده ۳۷- سازمان و هیات مجازند برای انجام وظایف و تکالیف مقرر در قانون و این آئین نامه حسب مورد از خدمات تخصصی حرفه ای و مشاوره ای موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران و سایر موسسات خصوصی و تعاونی واجد شرایط استفاده نماید.

ماده ۳۸- کلیه مقررات مذکور در تصویب نامه های هیات وزیران در مورد سرمایه گذاری خارجی که مغایر با مفاد این آئین نامه می باشد، از تاریخ لازم الاجرا شدن این آئین نامه لغو می گردد.

^{۱۲} - به موجب تصویب نامه شماره ۱۰۷۴۵۰/ت۵۹۲۶۷هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۹ هیأت وزیران، عبارت «پنج ساله» در این بند جایگزین عبارت «سه ساله» شد.

^{۱۳} - به موجب دادنامه شماره ۲۴۲۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، عبارت ذیل از انتهای ماده حذف گردید: «تشخیص قابل انتشار بودن اطلاعات به عهده هیات است».

بخش	زیربخش
کشاورزی	<ul style="list-style-type: none"> - زراعت و باغداری - دام و طیور، پرورش کرم ابریشم - جنگل و مرتع - ماهیگیری و پرورش آبزیان
معادن	<ul style="list-style-type: none"> - نفت خام و گاز طبیعی (اکتشاف، استخراج و انتقال) - سایر معادن (اکتشاف و استخراج و فرآوری)
صنعت	<ul style="list-style-type: none"> - صنایع مواد غذایی، آشامیدنی و دخانیات - صنایع نساجی، پوشاک و چرم - صنایع سلولزی (چوب، کاغذ و ...) چاپ و نشر - صنایع شیمیایی، فرآورده‌های نفتی، لاستیک و پلاستیک - صنایع محصولات کانی غیرفلزی به جز نفت و ذغال سنگ - صنایع فلزات اساسی - صنایع و تجهیزات حمل و نقل و خودروسازی - صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی (رادیو و تلویزیون و دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی) - صنایع ابزار پزشکی، اپتیکی و ابزار دقیق - بازیافت
تامین آب، برق و گاز	<ul style="list-style-type: none"> - جمع‌آوری، تصفیه، تامین، انتقال و توزیع آب و فاضلاب - تولید، انتقال و توزیع برق
ساختمان	<ul style="list-style-type: none"> - ساخت زیربناها - ساختمان و مسکن - مصالح ساختمانی
حمل و نقل و ارتباطات	<ul style="list-style-type: none"> - حمل و نقل راه آهن - حمل و نقل جاده‌ای - حمل و نقل لوله‌ای - حمل و نقل آبی - حمل و نقل هوایی - خدمات پشتیبانی - پست و مخابرات
خدمات	<ul style="list-style-type: none"> - خدمات مالی (بیمه، بانک و ...) - گردشگری - امور عمومی - خدمات شهری - آموزش و پژوهش - سایر خدمات (مهندسی، طراحی و ...)

روش‌های سرمایه‌گذاری خارجی، ویژگی‌ها و تسهیلات قابل ارائه در چهارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی

انتقالات ارزی به خارج		امنیت سرمایه / تضمین‌ها	میزان و درصد مشارکت	نوع و نحوه ورود سرمایه (نقدی و غیر نقدی)	زمینه‌های سرمایه‌گذاری	روش‌های سرمایه‌گذاری
قراردادهای فناوری و خدمات	اصل سرمایه / سود					
- نامحدود به صورت ارز - طرح‌های صادراتی بصورت کالا	- نامحدود بصورت ارز - نامحدود در طرح‌های صادراتی بصورت کالا	- تضمین پرداخت غرامت در مقابل سلب مالکیت و ملی شدن. - تضمین صادرات و تامین ارز در صورت ممنوعیت صادرات. - برخورداری از رفتار یکسان با سرمایه‌گذاران	بدون محدودیت	- با تایید هیات سرمایه‌گذاری خارجی در مجوز سرمایه‌گذاری قید می‌گردد. - به مجوز دیگری نیاز نیست.	کلیه زمینه‌هایی که فعالیت بخش خصوصی در آنها مجاز است.	سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI)

انتقالات ارزی به خارج		امنیت سرمایه / تضمین‌ها	میزان و درصد مشارکت	نوع و نحوه ورود سرمایه (نقدی و غیر نقدی)	زمینه‌های سرمایه‌گذاری	روش‌های سرمایه‌گذاری
قراردادهای فناوری و خدمات	اصل سرمایه / سود					
	- نامحدود بصورت ارز - طرح‌های صادراتی، بصورت کالا	- تضمین پرداخت غرامت در مقابل سلب مالکیت و ملی شدن. - تضمین صادرات و تامین ارز در صورت ممنوعیت صادرات. - برخورداری از رفتار یکسان با سرمایه	بدون محدودیت	- با تایید هیات سرمایه‌گذاری خارجی در مجوز سرمایه‌گذاری قید می‌گردد. - به مجوز	کلیه زمینه‌ها اعم از زمینه های مجاز برای بخش خصوصی و دولتی	ترتیبات قراردادی: روش‌های ساخت بهره برداری و واگذاری (BOT)

انتقالات ارزی به خارج		امنیت سرمایه / تضمین ها	میزان و درصد مشارکت	نوع و نحوه ورود سرمایه (نقدی و غیر نقدی)	زمینه های سرمایه گذاری	روش های سرمایه گذاری
قراردادهای فناوری و خدمات	اصل سرمایه / سود					
	نامحدود به صورت کالا	<ul style="list-style-type: none"> - تضمین پرداخت گرامت در مقابل سلب مالکیت و ملی شدن. - تضمین صادرات و تامین ارز در صورت ممنوعیت صادرات. - برخورداری از رفتار یکسان با سرمایه 	<ul style="list-style-type: none"> - میزان سرمایه گذاری نامحدود. - درصد مشارکت موضوعیت ندارد 	<ul style="list-style-type: none"> - با تایید هیات سرمایه گذاری خارجی - در مجوز سرمایه گذاری قید می گردد. - به مجوز دیگری نیاز 	<ul style="list-style-type: none"> کلیه زمینه ها اعم از زمینه های مجاز برای بخش خصوصی و دولتی 	بیع متقابل

انتقالات ارزی به خارج		امنیت سرمایه / تضمین ها	میزان و درصد مشارکت	نوع و نحوه ورود سرمایه (نقدی و غیر نقدی)	زمینه های سرمایه گذاری	روش های سرمایه گذاری
قراردادهای فناوری و خدمات	اصل سرمایه / سود					
<ul style="list-style-type: none"> - نامحدود بصورت ارز - طرح های صادراتی، بصورت کالا 	<ul style="list-style-type: none"> - نامحدود بصورت ارز - طرح های صادراتی، بصورت کالا 	<ul style="list-style-type: none"> - تضمین پرداخت گرامت در مقابل سلب مالکیت و ملی شدن. - تضمین صادرات و تامین ارز در صورت ممنوعیت صادرات. - برخورداری از رفتار یکسان با سرمایه 	بدون محدودیت	<ul style="list-style-type: none"> - با تایید هیات سرمایه گذاری خارجی در مجوز سرمایه گذاری قید می گردد. 	<ul style="list-style-type: none"> کلیه زمینه ها اعم از زمینه های مجاز برای بخش خصوصی و دولتی 	مشارکت مدنی

تعاریف:

سرمایه گذاری مستقیم خارجی: عبارت از مشارکت قانونی سرمایه گذار خارجی در یک شرکت ایرانی موجود یا تاسیس شرکت جدید می باشد. ترتیبات قراردادی: مجموعه روش‌هایی است که طی آن استفاده از سرمایه خارجی صرفاً تابع توافقات قراردادی فی‌مابین طرفین قرارداد می باشد.

ساخت بهره برداری و واگذاری: سرمایه گذار خارجی طبق توافقات قراردادی با طرف ایرانی منابع مالی نقدی و غیرنقدی برای اجرای طرح مورد سرمایه‌گذاری را با مسئولیت خود و از طریق تشکیل شرکت ایرانی و با تاسیس شعبه خود در ایران بعنوان شرکت پروژه (Company Project) ، تدارک نموده و حسب مورد مبادرت به ساخت و یا بهره برداری از طرح می نماید. روش‌های BOT بسیار متنوع و هر کدام از ویژگی‌های خاصی برخوردارند.

بیع متقابل: سرمایه گذار خارجی منابع مالی نقدی و غیر نقدی را برای ایجاد، توسعه و یا نوسازی بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر در اختیار بنگاه قرار می دهد و برگشت سرمایه بصورت کالاها و خدمات تولیدی بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر و یا سایر کالاها تسویه می شود.

مشارکت مدنی: ترتیبات قراردادی برای انجام فعالیت مشترکی است که بدون تشکیل شخصیت حقوقی (شرکت) صورت می گیرد و منافع سرمایه‌گذاری و نحوه انتفاع هر یک از طرفین مشارکت به ترتیبی که در قرار داد مقرر گردیده، قابل برداشت است. مشارکت مدنی شامل کلیه اشکال دیگر کسب و کار است که در آن سرمایه گذار خارجی بدون تشکیل شرکت، در منافع حاصل از سرمایه‌گذاری ذینفع می شود. در هر حال سوابق مالی مربوط به مشارکت در دفاتر یکی از طرفین مشارکت در ایران ثبت و ضبط می شود.

